

Oñatin turismo iraunkorra.

Oñatik erreferentziatzeko turismo-eredu jasangarri eta inklusiboa garatzen du, honako hauek oinarri hartuta:

- Turismoaren balio-katean parte hartzen duten eragile guztien lankidetzarekin okupazio-zifrak handitzea, sasoiko turismoari aurre egitea, eta, beraz, turismo-garapen jasangarri eta iraunkorra lortzea.
- Bere kultura- eta natura-ondarearen elementu bereizgarriei balioa ematea, esperientzia-produktuak eta bizipenak sortu ahal izateko. Ondare hori ezagutaraztea eta herritarren zati batek ondare horretaz gozatzeko bide ematea; izan ere, gaur egun, herritarrek ondare horren balioa ezagutzen dute, eta helmugaren dibulgatzaile harroak dira.
- Turismo profesionala balio-kate turistikoan sartzea. Dagoen eskaintza egokitzea gero eta segmentatuago, konprometituago eta arduratsuagoa den «eska berriari» aurre egiteko, identitate bereziko helmuga turistiko gisa, kalitatezko eskaintza erakargarria sortuz eta erreferentziatzeko produktu anitzeko gune turistikoa bihurtu.

[BIDEOA TURISMOA OÑATIN](#)

Oñatiko erronka berriak

- Belaunaldien arteko erreleboa, emakumeen kolektiboaren ekarpena aitortzea, modernizazioa eta landa-ingurunearen egokitzapen digitala ekonomia bultzatzeko eta dibertsifikatzeko, dinamismo ekonomikoa enpresa-ekimena bultzatzeko eta kalitatezko enplegua sortzeko, ekintzaileentzako eta negozio berrientzako laguntza-politikak, herritarrentzako eta bisitariarentzako zerbitzuen bidez.
- Administrazioen arteko lankidetzaren mentalitate sendoagoaren beharra; tokiko, lurraldeko eta nazioko eragileekin lankidetzan, eta tokiko eragile pribatuekin koordinatzen jarraitzea, hala nola, Arantzazuko eremuan eta ingurune naturalean daudenekin, baita Hirigune Historikoko beste eragile batzuekin ere, sektorearen antolaketan, merkatu berriei erantzuteko, besteak beste, turismo profesionalari/industrialari.
- Hiriko eta eskualdeko mugikortasuna/irisgarritasuna, turismoaren garapenaren ardatz gisa. Batetik, mugikortasun iraunkorrera bideratutako neurriak hiri-ingurunean garatzea (oinezkoentzako bideak, bizikletentzako erreiak eta hiri-garraioa), baina ingurune naturalekin edo inguruko hiriekin (Donostia, Gasteiz edo Bilbo) konektatzea. Bestalde, Oñatik interes naturaleko eta kultureko guneetako saturazio turistikoa kudeatu behar du, bisitarien kudeaketa hobetzeko, Arantzazuko Santutegia eta Aizkorri-Aratz Parke Naturaleko balia bideetarako sarrerak bezalako inguruneetan.

[BIDEOA OÑATI ALDERIK ALDE](#)

Oñatik turismoari eskaintzen dizkion aukerak

- Babestutako baliabide naturalak, besteak beste, Aizkorri-Aratz Parke Naturala (Natura 2000 Sarea) eta Oñati-Arrikruz Koba (Interes Geologikoko Lekua). Arrikruzeko koba (2007) proiektu iraunkorra da, bizia eta etengabe garatzen ari dena, turismoaren ikuspegi berri bat eskaintzea eta merkatu berriak erakartzea ahalbidetu duena, kontsumo arduratsua eta ingurumenarekiko errespetua bultzatuz.
- Bertako produktuak, gazta, txakolina eta txokolatea kasu. 0 km-ko produktuak ostalaritzan eskaintzea, tokiko enplegua eta turismo eskaintza zabalduz. esate baterako, "Txokolateixia" txokolatearen interpretazio zentroa, Oñatiko gastronomia eta txokolate-tradizioa azaltzen duen gunea; Gomiztegi baserria, artzain txakur erakustaldia eta gazta dastatzeko gunea; edota txakolindegia, ekoizteko prozesua ezagutu eta dastatzeko upategia.
- Arantzazuko Santutegiko eta Hirigune Historiko kultur ondarea, bisitak guztiontzat eskaintzeko aukerak, teknologia berriak erabiliz, Arantzazu 360º (VR) edo Onati 360º (VR), guztiontzako bisitak, merkatu berriak erakartzeko aukera zabalduz.

Oñati-Arrikruz-Oñatiko koba turismo arloan ekimen sortzaile eta berritzailea

Arrikruz-Oñatiko koba ondare historiko-naturala azaltzeko proiektua.

Oñatin, Arantzazuko santutegitik hurbil eta Aizkorriko Parke Naturalaren azpian, Gesaltza-Arrikruz 15 km-ko kareharrizko (karst) sistema modelatua dago, fenomeno espeleologiko interesgarriekin.

Arrikruz Euskal Herriko ikerketa espeleologiko eta paleontologiko aitzindarienak egiteko agertokia izan da. Horren lekuko dira aurkitutako animalien aztarnak, azpimarratzekoa leizeetako lehoi baten eskeleto oso bat aurkitzea izan da, Europa mailan orain arteko aurkikuntzarik garrantzitsuenetako bat.

Turismo iraunkorra eta jasangarria bultzatzea izan da Oñatiko turismoa saileko helburu nagusia; horren adibide dugu Arrikruz-Oñatiko kobako lanetan sistema informatiko aurreratua gidaritza lanetarako edota material berrien erabilera (zuntzaren materiala) bisitako pasabiderako.

Proiektuan azterketa zientifikoak ez dute etenik, informazio interesgarria ematen dute ingurune fisiko, ingurumenen edota kultur gaiei buruz, babesteko eta zabalpena egiteko ezinbesteko informazioa. Interpretazio-bisitak talde txikian eskaintzen dira eta, urtero, 17.000 bisitari berri jasotzen ditu, ingurumena errespetatu eta kultura estimatu duen bisitaria erakarriz.

Oñatik Best Tourism Villages by UNWTO Sareari egindako ekarpena

Sareari beste dimentsio bat ematea, helmuga eta produktu turistiko berri batekin, eskualdeko baliabide endogeno guztiei balioa emanez (paisaia, arkeologia, ondarea, natura, gastronomia, hizkuntza, eta abar, jasangarriak diren printzipioak kontutan hartuta.

Oñati erreferentziatzeko eredu turistiko iraunkor eta inklusiboa da, eta turismoaren arloko eragileen integrazioan, esperientzian eta lankidetzan oinarritutako garapenaren alde egiten du. Horrek guztiak aukera ematen du:

- Ondare artistiko, kultural eta natural aberatsa ezagutaraztea.
- Gipuzkoako barnealdeko sektorearen turismo-lehiakortasuna hobetzea.
- Kalitatezko eskaintza turistiko esperimental eta lehiakorra garatzea, egungo eskarira bideratua eta urte osoan jarduera izateko gai izango dena.
- Turismoaren okupazio-zifretan eragina izatea, behin-behinekotasunari aurre egitea eta kostaldekoak ez diren eremuetan garapen turistiko jasangarria lortzea.

Oñati aitzindaria da Turismoko Plan Estrategikoa egiten eta benetako turismo-helmuga iraunkorra bultzatzen, produktu turistiko arduratsuak eta konprometituak sortzea du helburu, turismo esparruan bisitari-profil jakin bat erakartzeko, euskal kultura eta natura ondare esperientzien topaleku.

BIDEOA JAIA ETA KULTURA OÑATIN

[VIDEO EL EUSKERA EN OÑATI](#)

Oñatik bertako baliabideak balioesten ditu

Oñatin Hirigune Historiko kultur eta arte ondareak naturarekin egiten dute eta Gipuzkoa barneko turismo gune garrantzitsua bilakatuz.

Naturgunea eta historia aberatsa duen herria da Oñatin, eta hauek babestea du helburu:

- Aizkorriko Parke Naturala eta Iturrigorriko basoa (Natura 2000 Sarea), Urbiako sakonunea, Arantazuko sakanak eta Arrikutzeko leizea (GIG, Geologia Interesdun Guneak).
- Ondare historiko-artistikoak, interes kultureko ondasun deklaratuak (Oñatiko Unibertsitatea, Lazarraga jauregia, Zumeltzegi dorrea...) eta artistikoak; besteak beste, Arantazuko santutegia, XVI. mendeko erretaulak, etab.

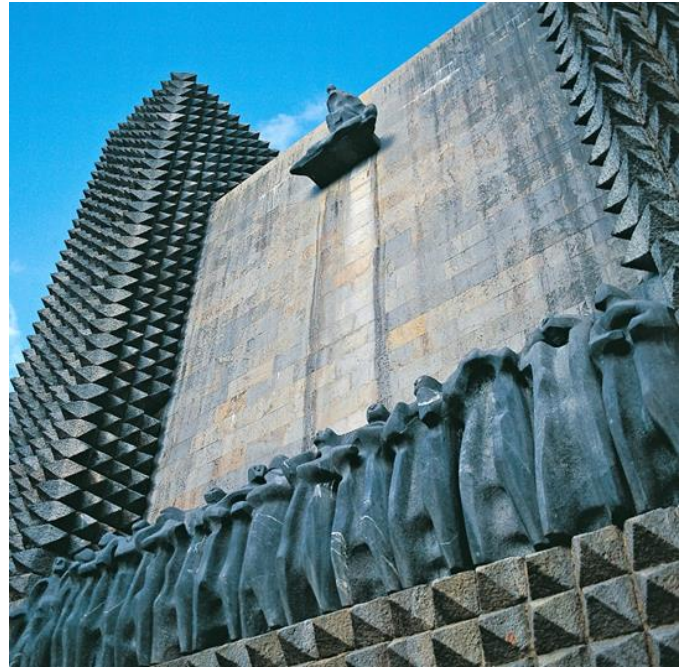
Oñatik aukera ugari eskaintzen ditu naturaz, arteaz eta historiaz gozatzeko, bertako euskal hizkuntza eta urteetako tradizioa partekatuz.

Bertako baliabideen aberastasunean eta benetakotasunean oinarritua, kultur-, gastronomi- eta profesional-eskaintza sortu du, ezinbesteko parada Euskal Herrira aniztasun eta kalitate bila datozen turistentzat.

Kultur baliabideak

Oñatiko erdigunea ibilbide historiko baten ondorioa da eta monumentu ugari ditu: jauregiak, jauretxeak, etxetzarrak eta, tartean, hainbat erlijio-eraikin bikain, hiri bizitzako ehunka urte biltzen dituen egitura batean.

- Oñatiko Unibertsitatea Euskal Herriko Errenazimentu garaiko artearen aztarnarik adierazgarrienetako dugu. Ez arkitekturarengatik bakarrik, baita Errenazimentu garaiko izaeraren erakunderik nagusienetako izateagatik ere.
- Arantzazu Santutegia paisaia ikaragarri batean kokatua dago, Kondairak dionez, Rodrigo de Balzategi izeneko artzain bati Ama Birjina agertu zitzaion elorri baten gainean. Harrituta, honako hau galdetu zion: “Arantzan, zu?”, hortik bere izena. Naturaren erdigunean agertzen zaigu Arantzazuko Santutegia, euskal abangoardiaren erakusle bikaina, non bat egiten duten, besteak beste, Jorge Oteizaren, Nestor Basterretxearen eta Eduardo Chillidaren obrek.
- Korpusak, erlijioa eta folklorea uztartzen duen jaia. Oñatin jaiak kultura tradizionalan erro sakonak dituzte. Korpus eguneko prozesioa bezain sustraiturik dauden tradizioen biziraupena da aipatzekoa, 500 urtetik gora duen jai tradizionala. Urtero Oñatiko Turismo Bulegoak Korpus jaiaren inguruko bisita gidatu berezia eskaintzen du.

[BIDEOA HISTORIA ETA MONUMENTALTASUNA OÑATIN](#)

Natur baliabideak

Aizkorri-Aratz parke naturala, Aizkorri gailurra, Urbiako zelaiak (GIG), Arantzazuko sakanak (GIG), basoak, artzaintza, latxa ardia, mendi-ibilikiak, Iturri gorriko basoa Natura 2000 Sareko gune babestua.

- Arrikruzeko koba, geologia eta arkeologia interesdun lekua (Arrikruzeko lehoia) eta Gipuzkoako Lurralde Historikoko aztarnategi monumentu-multzoa, Aizkirrikin, Sandailikin eta beste hainbat kobekin batera.
- Olateko zentral elektrikoa, industria-ondarea, Oñatiko etxebizitza nahiz merkataritza jarduera gehienek herrian ekoizitako elektrizitatea kontsumitzen dute, XX. mende osoan ustiatu eta mantendutako ur-jauziei esker.
- Iturri gorri pagadia eta bertako biotopoa, LIFE proiektuan garatuta. Historian zehar izan duen bilakaerak izan duen eragin ekologikoa eta gizakiaren aprobetxamendua. K zer aprobetxamendu eman dion (pago motzak, ikazkintza...) eta bertan garatu den LIFE proiektua ezagutzen dira.

[BIDEOA NATURA OÑATIN](#)

Baliabide kulturalak eta naturalak sustatu eta zaintzeko konpromisoa

Oñatik ezagutza zientifikoa edo kulturala indartzearen alde egiten du, etorkizuneko belaunaldien etorkizuna bermatuz eta biodibertsitatea eta kultura babestuz. Horretarako, funtsezkoak diren dibulgazio-, prestakuntza- eta sentsibilizazio-programak sustatzen ditu.

Oñatik tokiko kultura-adierazpenak sustatzen eta baloratzen ditu eta kultura- eta natura-baliabideak zaindu, ebaluatu eta kudeatzen ditu, aipatzekoak:

- Lankidetzeta-hitzarmena, Oñatiko Udalaren eta Euskal Herriko Unibertsitateko historiaurreko ikerketa-taldearen artekoa, ikerketa, zabalpen eta formakuntza bideratzeko.
- Ingurumen edo kontserbazio azterlanak, besteak beste, Arrikruzeko kobako radioiaren kontrola, klimaren bilakaeraren azterketa eta abar.
- Ikerketa bekar, Selma Huxley Barkham ikerketa beka, Oñatiko emakumeek historian zehar herriari egindako ekarpenak plazaratzeko helburuarekin ikerketa beka abiatu zuen udalak 2017. urtean.

Iraunkortasun ekonomiko eta sozialarekiko konpromisoa.

Oñatiko Udaleko dirulaguntzen Plan Estrategikoaren (2023-2026) barruan daude Oñatiko Udalak bere arlo ezberdinetatik emango dituen dirulaguntzak, besteak beste, gizarte-egoera ahulean dauden biztanleei gizarteratzea sustatzeko, edota aukera-berdintasunaren eta enpresa-garapenaren printzipioaren alde egiteko diru-laguntzak.

Euskara, integrazioa eta aniztasuna bultzatzeko ekimenak, esate baterako, Auzoko Oñatiko herritarren topalekua. Herritar guztien hizkuntza eta kultur aniztasuna onartu eta balorean jartzen da Auzokon, eta pertsonen arteko harremanak oinarri hartuta, euskaratik urrun bizi diren herritarrak euskarara gerturatzea du xede. Hortaz, euskarara eta euskararen mundura harrera egiteko eta herriko elkarbizitza osasuntsua eraikitzeke ernamuina da Auzoko egitasmoa.

Oñatiko turismo bulegoak 2011an lortu zuen irisgarritasun-zigilua eta, ondorioz, monumentuetarako bisita gidatuak eta Oñati-Arrikruz 360a kobako(VR) bisita birtualak eskaintzen ditu, guztiontzat.

Ingurumenaren eta garapen jasangarriaren alde

Oñati herria ingurumen eta garapen jasangarriarekin konprometituta dago. Horretarako, baliabide naturalak zaintzea eta kontserbatzea sustatzen duten politikak, neurriak eta ekimenak sustatu eta/edo zabaltzen ditu, eta turismoaren garapenak ingurumenean duen eragina minimizatzen du. Horrez gain, energia hidraulikoa sortzen du etxeetako energia-kontsumorako eta hondakinen ratio handiko bilketarako.

Bestalde, Arrikutz koban EHUrekin elkarlanean biodibertsitatea edota klima-aldaketari buruzko azterlanak egiten dira.

Gainera, Oñatin bederatzi dira Euskadiko Turismoaren Kode Etikoarekin konprometitutako establezimenduak. Beraz, eragile turistikoek bertako kultura eta tradizioa eta ondare kulturalaren errespetua eta zaintza onartzen dute, bertako komunitateek turismo-jarduerekin bat egin dezaten eta onura ekonomikoak, sozialak eta kulturalak, enplegua bereziki, har ditzaten pizgarriekin batera joango delarik.

Turismoaren garapena eta balio-katearen integrazioa

Oñatin turismoa nabarmen garatuta eta sustatua dago. Gainera, turismoaren balio-katearen hobekuntza eta helmugaren lehiakortasuna sustatzen ditu, merkaturatzearekin eta sustapenarekin, berrikuntzarekin, produktuen garapenarekin eta kalitatearekin zerikusia duten arloetan. Sare eta elkarte ezberdinetan parte hartzen du.

Informazioa

Website

www.oñatiturismo.eus

Facebook

[Oñati turismoa](#)

[Cueva de Oñati-Arrikutz](#)

Sareak

[The Basque Route](#)

Bestelako sareak:

[Familia turismoar](#)

[Gastronomía kluba](#)

[LURPEA Euskal koben elkarte](#)

[ACTE](#) koba turitikoekoen elkarte

